

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely (Vármegyeház udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2000 K.
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 2000 K.

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR Dr. MIZSÁK JÓZSEF

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Telefon:

M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Arányos és helyes adóztatás

Ez a címe és mottója annak a körlevélnek, amelyet most küldött szét a pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságokhoz. Érdekes és szokatlan olvasmány legfőbb pénzügyi hatóságunknak ez a körirata! Uj levegő, új szellem látszik áradni belőle. Ha a végrehajtás nem teszi akadémiussá, hanem átengedi hatolni a való életbe, akkor meg lehet állapítani, hogy ezen a téren új rendszer kezdődik.

Egy alap gondolat és egy főszempont csendül ki az új adóki- vetés szelleméből, az, hogy ille- tetés helyen nyugalmat kívánnak bevinni ebbe a kérdésbe, ki akar- ván azt ragadni a demagógia ol- csó zsákmányai sorából. Adót fi- zetni bizony senki sem örömet fizet. Ám, ha az adó kivetésében meg tudják közelíteni az igazsá- got és arányos mértéket, akkor a szenvedély kivész az adó elleni ösztönből és helyet ad a viszony- lagos megnyugvásnak, mert min- denki tisztában van azzal, hogy a modern állami élet terhet viselni kell. Elsősorban azoknak, akik ennek nagyobb előnyét élvezik.

A kormánynek kétségtelenül nehéz itt a helyzete. Megkérdezte az érdekképviseleteket. Szorgalma- san tartott ankéteket s kapott in- ditványt, javaslatot, tervezetet, bő- ségesen, amikből saját ösztöne, kormányzati éleslátása, igazságér- zete kiválasztotta azt a megoldást, amely a fiskális szempont mellett a közteherviselés igazságos meg- osztására törekszik. Ez a követel- mény benne van a pénzügyi- miniszter most szétküldött körleve- lében. Azt lehet mondani, hogy szerencsés politikai, termelési és társadalmi ösztön sugalta ezt a körlevelet, amely az adóki- vetések külsőben új szempontok alapján írja elő a jövedelemadó kivetését. Nagy az ut az elgondolástól a végrehajtásig s nem kell hozzá sok kételkedés, hogy biztosra ve- gyünk, hogy az új szellem bukda- csolni is fog, miközben eljut a rendelet papírosától az élet nyers követelményeig. Hiszen nemcsak a gazdákat érdekli és érinti ez a

kérdés, hanem az összes termelő- ágakat is, mert elsősorban a kor- mánynek azt a súlyos feladatot kellett megoldania, hogy megál- lítsa az egyes termelők teher- viselésének keretét. Már itt is sok volt az akadály és számos az üt- köző pont. A kormánynek figye- lembe kellett vennie a gazdasági igazságosság szempontjából, hogy azok az arányok, amelyeket a béke előtti állapot a teherviselésben az egyes termelők között megál- lapított s amelyeket a mostani át- meneti helyzet tartósan nem be- folyásolhat, ne toldódnak el olyan- formán, hogy az egyik termelő ág aránylag többet legyen kény- telen a közterhekből a másiknál viselni. Ha aztán ezen már túl vagyunk, akkor jön a másik su- lyos feladat, felosztani az egyes termelőkra kivetett adókeretet az érdekelt adóegyeket között. Aki ezt szerencsésen és igazságo- san oldja meg, az nemcsak a sa- ját lelkiismeretét nyugtatta meg ezzel, hanem hozzájárult a köz- nyugalomhoz is.

A pénzügyminiszter leirata e ponton kétségtelen jóakarattal ku- tatta a megfelelő utat. A körren- delet kimondja, hogy a jövedelem megállapításánál arra kell igye- kezni, hogy minden adózónak a tényleges valóságos jövedelmét

nyomozza ki az adóki- vető hatóság. Ez így első pillanatra ridegnek és keménynek látszik, de nyomban megnyílik, ha a későbbiekben az tűnik ki, hogy a pénzügyminiszter csak egyik kezét tartja a szigorú adósrófon, másik kezével azonban enyhébb adókulcsot illesztett be a sróf alá.

A körlevél itt érdekes olvas- mányvá válik, mert első pillanat- ban zsonglőrségnek tetszik, ami- dőn azt fejti ki a pénzügyminisz- ter, hogy felemelte átlag 25%-kal az adóalapot és mégis kevesebb lesz az adóki- vetés. Ennek az a nyitja, hogy a kivetés kulcsa szállt alá, úgy, hogy végeredményében min- denki kevesebb adót fog fizetni a valódi jövedelme után, mint amennyit ugyanezen alapon az előző kivetés nyomán fizetett volna. Ebben egy jól átgondolt állam- bölcsesség mozgó ereje látszik és az az intenció, hogy a pénzügyminiszter közelebb akarja vinni az adóproblémát az adóerőkölcs megszüldítéséhez. Nagyon hang- sulyozza ugyanis a miniszter, hogy engedményt csak úgy lehetett tenni, ha mindenki helyesen és igazságosan vall, mert az állam terhe egy vállról sem vehető le, csak abban a mértékben, ahogyan e terhe más vállakra igazságosan áthelyezhető.

Ugy látszik, az állam mégis megtalálja a számítását, bár a körlevélhez csatolt példák szerint pl. egy 20 holdas birtok amelyen az 1924-es termelési eredmény alapján 900 aranykorona volt az adóalap, 1925-re 25%-kal na- gyobb adóalappal birna, de vi- szont, miután a kivetési kulcs mérséklődött, adója nem lesz 19, hanem csak 14 aranykorona. Ugyanezen az alapon pl. egy 80 holdas birtok adója 106 arany- korona helyett 90 koronára mér- séklődik.

Az új adókulcsot úgy állapítot- ták meg, hogy az adóteher nem növekszik a jövedelemmel arányo- san. Tévedés lenne azonban az, ha ebből azt következtetnénk, hogy az új kivetési rendszer a nagy jövedelmet kiméli. Ellenke- zően a körlevél külön figyelmezteti az adóhivatalokat, hogy a na- gyobb jövedelem adóterhének he- lyes megállapítására figyelmet szenteljenek. Ugyanakkor viszont arra is rámutat a körlevél, hogy s kisemberek, a legkisebb adózók pár koronás erőltetett adóelőbtele, ami rendszerint a lealkudás takti- kázására van szánva, nem ér fe azzal a hátránnyal, amit a kis- emberek elkeseredésénél tekintet- be kell venni.

Ez az új kivetési és adóztatási

A proletárdiktatura Zemlén vármegyében

Irta: Dr. Kossuth János.

(186) VI.

Befejezés visszapillantás.

Ázsiából némi bõripari ismeret- ken kívül alig is hoztak más ma- gukkal s a kovács mesterségből annyit, hogy lovaikat meg tudták patkolni. István király németekkel próbálkozik a bajon segíteni. Al- dott keze nyomán népesedik be a Szepesség, a bányavárosok vi- déke és az erdélyi szász föld. Rendszeretõ, fegyelmet õsmerõ emberek a „király vendégei“, akik megnyitják a bányákat s dolgos kezük nyomán jólét fakad. Ma- gukkal hozzák fejlett közigazgatá- suk intézményeit, úttörõ munkát végeznek, aminek a hasznát meg- érzi a magyar televény is. Ösz- tõnszerűleg ragaszkodnak a sta- bilitáshoz, miért is a király leg- igazabb támaszai. Nyelvük idegen marad, lelkük magyarrá válik. Mikor a pángermánizmus emle- gette, hogy számon tartja az ide- genbe szakadt fajtestvéreit, a Sze- pesség tiltakozott minden kéretlen tolatkodó gyámkodás ellen, érté-

sükre adták, hogy õk süketek a „Deutschland Deutschland über alles“-re, más hang dobogtatja meg az õ szívüket, az hogy: „a nagyvilágon e kívül nincsen szá- módra hely.“ A nyugatmagyaror- szági németajku magyarok is fé- nyes példáját szolgáltatták a ma- gyarsághoz való törhellen ragasz- kodásuknak.

Visszatérve a kiindulási pont- hoz. Annak, hogy a magyar köz- igazgatás a nemzeti erõ akkumu- lálásában és helyes irányításában középkori történelmünk folyamán csak kivételesen vehetett részt, kétségtelenül a központi hatalom megszüldését illuzóriussá tevõ trónöröklési rend volt az oka, amely hatását érezte még jóval késõbben is, sõt akadály volt köz- igazgatásunk kerkövetelte egész- séges fejlõdésének is. A rakoncát- lanságot nemzeti erõnyé avatta a megszokás. A rendbontás ugy- szólván intézményesen állandósít- tatott. Az oligarchia féktelenked- hetett tetszése szerint, a misera plebs contribuensnek még panas- kodnia sem lehetett. Az oligarchia közterhe de facto alig volt szóra érdemes, a nép, amely a tudat- lanságba és szegénységbe süllyedt, alig volt képes faját propagálni.

Ilyen elõzmények után igazán Isten csudája volt, hogy Magyar- ország tûltelte a középkort. Az idõnkint mutatkozott enyhülés, erõre kapás, egy-egy erõsebb kezû uralkodó rövidéletû uralmi sza- kára esett, amit a visszatérõ za- bolátlanságba való visszaesés vál- tott fel, amikor megint a saját véreben gázolt a nemzet A ma- gyar Anjouk kihalásával a zürza- var, a trón villongással kapcsola- tos korteskedés ismét pártokra szakgatja az országot, pedig ak- kor már az ozmánsg réme köze- ledett. Egy tüneményes alakja történelmünknek, Hunyadi János gátat vet az ozmán árnak, de — oh fátum — nagy tettekben dus élete rövid volt arra, hogy erõs kezével maradandó rendet terem- tessen.

Ami azután következett, hatal- mas fellángolása volt a magyar dicsõségnek, amely egyben a leg- eklatánsabb példája annak, hogy egy nép erejét csak ahoz értõ ember erõs keze nyomán képes államfentartó munkára egyesíteni. Mikor a tizenhét (néhányak sze- rint csak 15 éves) Mátyás elfog- lalta a trónt, siralmas helyzetben találja országát.

(Folyt. köv.)

Egyes szám ára 1000 K.

BANÁN-BEHOZATAL

szellem vázlata. Kellemes meglepődéssel fogadhatjuk, mint eleméletet. A gazdák öröme mindenestre zavartalan lesz, amíg e körlevél szellemével van dolguk s óhajtható, hogy ez az öröm ne tartson csupán addig, amig

**ÉRETI NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK****B.TELEFON: 18285**

magával a kivetés tényével állanak majd szemközt. Most már az adó-kivétel hatóságokon mulik, hogy a pénzügyminiszter által követelt arányos és helyes adózás valóság legyen.

Látogatás az Országos Gazdakörben

Ingyenes jogvédő iroda — Az Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete — Pénzkölcsönök kieszközölése — Országos Gazdaotthon — Beteg tagok gyógyítása

Budapest, a Nádor ucca 12 számú hatalmas épület előtt és márványboltozatos kapuja alatt óriási sürgés-forgás jelzi az épületben elhelyezett különböző hivatalok mozgalmas életét. A sok városi ember között, akik ebben az épületben megfordulnak, élénk feltűnést kelt a sok falusi járókelő, akik az 1. emeleten lévő Országos Gazdakört keresik fel ügyesbajos dolgaikkal.

Meglátogattuk mi is az Országos Gazdakört, hogy az ott folyó munkáról, az ott látottakról számot adhassunk lapunk kisgazdaolvasóinak és előfizetőinek az Országos Gazdakörrel, valamint ennek az intézménynek, — amely nagyváradi Szabó István kivánságára és erkölcsi támogatása mellett 1924-ben alakult a kisgazdák gazdasági és művelődési viszonyainak feljavítása céljából — nagyarányú és gyorsiramu fejlődéséről.

Az Országos Gazdakör az óriási épület első emeletének egyik tekintélyes részét foglalja el, ahol lázasan folyik az áldásos munka, az Országos Gazdakörbe járó kisgazdák meg-megújuló hálálkodása mellett. Láttuk ezeken a kisgazdákön a szeretetteljes ragaszkodást is az Országos Gazdakörhöz. Ugy jönnek ide be a kisgazdák, mint a saját otthonukba. És úgy is kezelik őket, mint egy nagy család tagjait: szeretettel, megértéssel és odaadással.

A nagyszabású és sokfelé elágazó munkáról, ami az Országos Gazdakörben folyik, az alábbiakban adhatunk számot:

Az ingyenes jogvédő iroda

Az Országos Gazdakör egyik helyiségében jogvédő iroda végzi a megszorodott munkát. Sokan keresik fel az Országos Gazdakör tagjai közül ezt a helyiséget személyesen is, levélben is, hogy ügyes-bajos dolgaikban felvilágosítást, tanácsot, utbaigazítást kérjenek. Az Országos Gazdakör jogvédő irodája pedig mindenféle peres és perenkívüli ügyben ingyenes tanácsot, utbaigazítást, felvilágosítást nyújt a hozzáfutató tagoknak, vezetői útján személyesen is utána jár a tagok ügyeinek, sőt sürgős esetekben bíróság előtt is elvállalja a hozzáfutatók jogi képviselését.

Az Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete

Az uccai rész három nagy helyiségében és az udvari rész két külön helyiségében működik az Országos Gazdaszövetkezet tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete, ahol a tagok versenyképes, lehetőleg olcsó áron és kedvező fizetési feltételek mellett szerzik be különböző árucikk-szükségleteiket. Külön osztályokon kezelik a különböző árucikkek eladási ügyeit és külön osztályok dolgoznak, fázdoznak a kisgazdatábor különböző mezőgazdasági terményeinek a legkedvezőbb árak mellett való értékesítésén. A burgonya, gyümölcs és dinnye értékesítésére már meg is találták azt a módot, amellyel a termést jobban lehet értékesíteni, mint az eddigi eladási mód mellett.

A terv az, hogy az Országos Gazdakör tagjai a gabonát is vagonként gyűjtsék össze közösen és küldjék fel Budapestre, ahol az Országos Gazdakör lehetőleg a legmagasabb napi áron igyekszik értékesíteni. Így jóval nagyobb bevételhez jutnának különösen a kisgazdák, mint a jelenlegi értékesítési mód mellett.

Műtrágya, olajfélék, benzin, szén különböző textil-árak, gazdasági felszerelések stb. is rendelkezésre állanak a tagoknak.

Pénzkölcsönök kieszközölése

Másutt viszont kölcsönt keresők tárgyalnak, akiknek hosszabb, vagy rövidebb lejáratu pénzkölcsönre volna szükségük. Az Országos Gazdakör e tekintetben is közbe jár, hogy a szükséges kölcsönöket tagjai lehetőleg kedvező feltételek mellett kapják meg.

Országos Gazdaotthon

Szobák következnek egymásután. Szépen, tisztán, egyszerűen, de jól berendezve. Ez az Országos Gazdaotthon. Itt pihenhetik ki fáradalmaikat az Országos Gazdakör azon tagjai, akik a fővárosban lévő dolgaikat egy nap alatt nem tudják elintézni.

Összetételköznak itt az ország legkülönbözőbb vidékéről idekerült gazdák és itt cserélik ki gondolataikat, itt számolnak be egymásnak a vidékükön történetekről és egy szebb és boldogabb jövő tervezetése mellett mulik el az

idő. Bort, sört, vagy más szeszest itt látni nem lehet sőt tilos mindenféle kártyajáték is. Itt csak nemes szórakozásra nyílik alkalom. Van még egy nagy helyisége az Országos Gazdakörnek: az olvasó és tanácskozó terem, ahol ujságok és könyvek állanak a tagok rendelkezésére.

Beteg tagok gyógyítása

Tudomásunkra jutott itt, hogy az Országos Gazdakörnek egészségügyi tanácsadó, orvosi rendelő és betegelhelyező osztálya is van. Megérdeklődtük a címet és meglátogattuk ezt is. A Kaplony ucca 9 szám alatt dr. Téglássy Béla, a nagyhirű és világlátott orvos rendelőjében sok gazdaköri tag fordul meg betegségének gyógyítása céljából. A rendkívül előzékeny és nagytudású orvos meleg szeretettel, türelemmel és gyengédséggel kezeli itt a legegyszerűbb embert is. A kórházi ápolásra szorulókat pedig betegségük szerint kórházba utalja. Szegény tagoknak a rendelés nem kerül semmibe, más tagoknak pedig alig valamibe.

Ezek az osztályok folyik most a munka. De vajjon hova fog még fejlődni ez az Országos Gazdakör olyan elnökség, olyan vezetőség mellett, mint a mai, akiknek irányítása és szorgos gondoskodása — ilyen aránylag rövid idő alatt — idáig fejlesztette az Országos Gazdakört. És ha a magyar föld dolgos népe fokozott bizalommal áll és siet az Országos Gazdakör és vezetői segítségére, akkor minden bizonnyal oda fog fejlődni, ahol még ma csak a lelkes vezetőség álmaiban látja és elképzeleli: fokozott munkában, örök fejlődésben, nagy-nagy előnyére és dicsőségére a dolgos magyar kisgazdáknak és lelkiismeretes munkás vezetőinek.

Ujhely ébredése**Piaci riport**

Hajnali négy óra. Az alvó város csendjét alig zavarja valami. Csak az őrszem kardja zörren, vagy egy elkésett hazatérő cipője kopog végig a kövezeten. A Központi Kávéháztól a Rákóczi uccán lefelé ponyvával letakart asztalok sorakoznak egymás mellé. Az alvó piac A legszélső asztal ponyvája alól egy álmos bolgár mászik elő. Nyujtózódik, kiereszt egy ásitást, azután rendbe rakja a portékáját. Az asztal egyik végében tők van felhalmozva, mellette sárgába induló ugorkahegy, egy kosárból paradicsom piroslík ki, azután kalarabé, zöldpaprika, sárgarépa és ki tudná felsorolni mi minden még, ami egy bicsérdista szem-szájnak ingere.

Lassan megélnékül a zöldségpiac. Öt óra tájban megérkezik

az első vevő is. A Színházközné egy ember osztozik három kofával. Becsületére legyen mondva, tulkiabálja mind a hármat. Ő a piac éjjeli őre. Vagy huszonöt kofának őrsi árúját és ott éjszákázik az egyik ponyva alatt, de olyan éberül, hogy állítása szerint hosszú közszolgálatát alatt egyik ügyfelétől sem tudtak csak egy sárgarépát is ellopni. Ezért kofánként és naponként ezer korona őrsési díjat szed. Hogy az inkaszálás milyen simán megy, annak voltam most szem és fültanuja.

Hat óra felé már a jobb közönség is latható a piacon. Egy a korszóló jól ismert szép hölgy parányi táskával jelenik meg. A harmadik cső kukorica csak félig fér bele. Ezért ugyan kár volt ilyen korán kelni. Férfiak meglepően nagy számban vásárolnak és meg kell állapítani, jobban alkuszna mint a nők.

Nagyobb csoport veszi körül az egyetlen gyümölcsös kofát. Három kosár barack, kilója 12.000 korona. Nem igen veszi senki, legfeljebb alkuszna rá. A Molnár István uccai tej és tojáspiacra hét óra tájban még csendes a piac. A félnyolcas vonattal érkezik a kofák java része. Nemsokára három fiakker gördül be, dusan megrakva kofával és zajdával. Egy természetes kofa lepakol a standján, berendezkedik, a szomszédoktól megtudja az irányárakat és már is árulja a tojás pártját 2500-ért. Egy negyedik bérkocsis jön gyors tempóban, benne két halászegény, előttük és a bakon nagy kosarakban a hal. Két oldalt a hágsón két halas kofa áll élénken alkudozva a portékára és vigyázva, hogy a konkurrencia hozzá ne férközhessen a halászokhoz. Hja, pénteken jó üzlet a hal. A vallásos zsidók egymás kezéből kapkodják ki az árut.

Nyolc órára teljesen megélnékül a piac. A nyüzsgés olyan, mint a hangyabolyban. Tejes kannák csörgése, libagógogás, csirkecsipogás, eladók és vevők lármája, kocsik robogása összevegyülve egy leirhatatlan hanggyvelegbe hirdeti, hogy a város felébredt, Ujhely enni kér.

Minden fájdalmat megszüntet a csodás hatású **„RÁDIUM KENŐCS.”** Egy doboz ára 40.000 korona. Megrendelhető Dr. Balog főorvos gyógyintézetében Budapest, Gr. Zichy Jenő utca 23. Levélre felel.

Mindenütt kapható — kérje mindenütt

HIREK

— **A ZEMPLÉN legközelebbi száma nyomdatechnikai okokból július 31-én, szombaton a szokott időben jelenik meg.**

— **Vármegyék kölcsöne.** A jövő hét végére várható végleges megállapodás a vármegyék külföldi kölcsöne tárgyában. A kölcsön összege, melyet a londoni Rotschild ház folyósít, 2—2½ millió font lesz. A kölcsön ügyében Walkó Lajos keresk. miniszternél értekezlet volt. A vármegyék kölcsöne a legkedvezőbb feltételű az eddigiek között.

— **Önkéntes tűzoltóink bemutatkozása.** A sok elszomorító akadályon keresztül és nehéz fáradozásokkal végre életre hívott ujhelyi Önkéntes Tűzoltó Testület augusztus 1-én, vasárnap fog bemutatkozni a testület diszelnökeinek és a város közönségének. Az egyelőre negyvenöt főnyi csapat délelőtti ünnepi felvonulást, este pedig táncmulatságot rendez a „Nyul”-ban. — Nem akarjuk szem elé idézni a tavalyi tűzvész borzalmas képeit, nem akarjuk fölfedni a siralmas sebeket, mert kínzó sajtásuk még mindig könnyen visszatér, de ha figyelemmel kísértük a közönyt, mellyel önkéntes tűzoltóink harcoltak, amíg megérhették azt, hogy lelkes csapatuk munkakészen együtt áll, akkor *kötelességünk emlékeztetni.* Emlékeztetni a várost tavalyi borzalmaira minden szóval, még ha nagyon fáj is az emlékezés, mert hasonló fájdalmak okának egyetlen megszüntetési módja a magunkba szállás, a közöny leküzdése, az Önkéntes Tűzoltó Testület fölkarolása. — Vasárnapi első bemutatkozását örömmel várjuk és reméljük, hogy a város közönsége megértéssel és elismeréssel fogja nézni és támogatni munkájukat, hiszen amit tesznek — önzetlenül a közért teszik.

— **Házasság.** Özv. Antalóczy Izidorné kisorozvágyi földbirtokos leányát *Marikát* ma vezeti oltárhoz *Petraskó* László dombóvári főgimnáziumi tanár.

— **Kedden érkeznek haza a táborból az ujhelyi cserkészek.** A meyeri táborból, mely világszerte hírt és dicsőséget szerzett a magyar cserkészetnek, kedden, a reggeli fél 8 óras vonattal érkeznek haza az ujhelyi cserkészek. Fiaink a legderekabban álltak meg helyüket a táborban s úgy értesülünk, hogy ünnepélyes fogadtatásban lesz részük az állomáson.

— **Ősszel tető alá kerül a pénzügyi palota.** Több ízben hírt adtunk róla, hogy a pénzügyi kormányzat négy és fél száz millió koronáért megvásárolta a régi református temető egy részét az építendő pénzügyi székház telkétül. A jelzett építkezési szándék örvendetesen máris a megvalósulás útjára lépett és teljesítettnek tekinthető az az illetékes helyről nyert értesülés szerinti terv, hogy a két emeletes pénzügyi palota

még ez év őszén tető alá kerül; úgy, hogy jövő tavaszra csupán a vakolási és egyéb belső munkálatok elvégzése marad. Az előmunkálatok a napokban már megkezdődtek a temető kiürítésével, amit szerződési kötelezettségének megfelelően a református egyházközség hajt végre.

— **Orvosi hír.** Dr. Gáll Barnabás orvos, rendelőjét a Petőfi ucca 6. sz. alatti házba (a református templommal szemben) helyezte át.

— **A város közönségéhez!**

A Mohácsi Vész 400 éves fordulóján a magyar nemzet kegyeletos emlékünneppel kíván áldozni annak a gyászos kimenetelű, de hazafias elszántságával mégis fölemelő, hősiességű, melyet elődeink hazánk s a művelt Nyugat védelmében Kelet előretörésével szemben kifejtettek. Az emlékünnap rendezésének irányítását a Magyar Történelmi Társulat elnöksége, illetőleg egy Országos Rendező Bizottság vette kezébe, s a nagy történelmi fordulón, augusztus hó 29-én, a mohácsi csatamezőn óhajtja a mai magyarság figyelmét a nemzeti multra fordítani. Az ünnep helyszínére való eljutás megkönnyítése végett a Duna Szövetség elnöksége Budapest IV. Vármegyeháza 102., a küldöttségek számára külön nagy termes gőzöst (Erzsébet királyné) biztosított. Akik ennek igénybevételével óhajtanak Mohácsra utazni, a „Mohácsi Vész 400 éves emlékünnepe” Országos Rendező Bizottságának* (Nemzeti Múzeum könyvtára, Budapest) értesítése mellett egyidejűleg a Duna Szövetség titkári hivatalát is értesítsék, hogy a korlátozott számú kényelmes fekvőhelyek kellő időben fenntarthatók legyenek. A részvételi díj ez esetben az oda-visszautazás, a hálóhely és az ágynemű használat fejében együttesen 250000 koronát tesz ki. (A MFTR. 428.000 koronás árszabása helyett). Azok pedig, akik muguk kívánnak Mohácsra eljutni, az ottani elhelyezésük érdekében közvetlenül Mohács város polgármesterével kell érintkezésbe lépni. Az ünnepen való részvételi szándékról azonban ez esetben is értesítendő az Országos Rendező Bizottság. Dr. Orbán Kálmán s. k. polgármester.

— **Vettük és közreadjuk a következő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!** Engedje meg, hogy az alábbi körülményre felhívjam b. lapja olvasóközönségének figyelmét. — A régi református temető gazdát cserél. A halottak helyére az élők kényelmére palota épül. Egy emlék vész a feledésbe, városkánk egy régi szép századának folyásáról szóló tanubizonyosságok felett döng az építők csákánya. Ismerem e temetőt. Szurós akácai alatt a mulandóság emlékei derékba törve hirdetik az örökalkvók egykori világi fényét. Közel 150 év történetét lehet leolvasni a porló kövekről: az ujhelyi ref. egyház másfél évszázadát. Ott nyugszanak a megye és a város nagy református férfiai és ott

A. LEC JOBB. HATAJU
STIMULÁLÓ-VETŐMAGCSIAVÁZÓ-SZER.
1 kg elegendő 10—15 métermázsa buza,
rozsa, árpa nedves uton való pácolásához, MEZŐ-KERT, Budapest, X.,
Hölgynőcs 14.

porladoznak egy-egy kőkoporsó alatt az ujhelyi református egyház híres papjai. Ezekről a színnyar harcos papokról nem szabad elfeledkezni a mai nemzedéknek. Sirköveik szétörése egyenlő volna a múlt megtagadásával. Elég nagy az ujhelyi református társadalom ahhoz hogy kultuszt tűzessen multjából és megőrizze egykori pásztorainak nemsokára exhumálásra kerülő tetemeit. — Fogjanak hát hozzá! Ugy tudom, egyes családok már elhatározták a családtagok exhumálását. Ha egy család képes erre — lehetséges-e, hogy egy oly nagy és gazdag család, mint a mi református egyházunk porladni hagyja őseinek dicsőségét hirdető emlékeit. Fogjanak hát hozzá, de hamar. Mert itt tényleg „periculum in mora” Szerkesztő urnak tisztelettel *Aláírás.*

— **A postaépület megvétele** befejezté vált, amennyiben az adásvételi szerződés jóváhagyást nyert s a postakincstár már ki is utalta a vételárat.

— **Rádió hír.** Mint értesülünk, a miskolci Gürtler cég, bárhol bemutatja vételkötelezettség nélkül, legújabb olcsó 4 lámpás készülékét. — Ára teljes felszereléssel 2,800.000 korona. Kedvező fizetési feltételek. Felvilágosítás *Vilkovszky* Kálmán üzletében.

— **Félfaru vasuti és hajógyegek Szent István hetében.** A Máv. a Szent István hét alkalmából Budapestre utazók részére egy a gyors-, mint a személyvonatokon az összes kocsiosztályokon való utazáshoz egy a saját mint a kezelésében levő vasuti vonalokon félfaru menetdíjat engedélyez, akként, hogy a Budapestre való utazásnál megváltott egész menetjegy menettéri jegyül fog a visszautazásnál szolgálni. A felutazásra szolgáló jegy augusztus 17-től kezdve érvényes bármely vonatra, amely augusztus 20-án délelőlt 9 óráig megérkezik Budapestre. A visszautazás kedvezményét azok élvezik, akik augusztus 20-án d. u. és augusztus 24-ének 24 órájáig elutaznak Budapestről, illetve megérkeznek eredeti állomásukra. Az utazás utközben nem szakítható meg s a gyermekek külön kedvezésben nem részesülnek. Ugyanígy kedvezésben részesülnek azok, akik a Magyar Folyam, vagy a Dunagőzhajózási Társaság útján érkeznek Budapestre, ezeknél az a külön kedvezés is van, hogy a jegyek már Béctől kezdve félfaron érvényesek.

— **Ipari kiállítás Debrecenben.** A debreceni Ipartestület a református kollégiumban ipari kiállítást és vásárt rendez, mely

ma nyílt meg és bezárólag aug. 1-ig tart. A kiállítás vidéki látogató részére a kereskedelmi miniszter 50 százalékos 3 napig érvényes menetdíjkedvezményt engedélyezett olyképen, hogy a Debrecenbe való utazásnál egész jegy váltandó s ugyanazzal a jeggyel lehet visszautazni. A kedvezményes vasuti jegy-igazolvány a visszautazásnál a debreceni Ipartestületnél váltható.

— **Mozi.** Bemutatásra kerül: július hó 28-án, szerdán este 6 és 8 órakor „Ki a Ghetóból”, július 29-én, csütörtökön este 6 és fél 9 órakor „Oceán kisasszony”. július 31-én, szombaton és aug. 1-én, vasárnap este 6 és fél 9 órakor „A titkos parancs”.

Válság a cigányfronton

Hogy az élet szorongat és bánt mindendkit, az már nem újság. A gazdasági válság nyomán felhangzott sirámok közé most *bevágtott* a cigányzenészek panasza. Válság az egész cigányfronton. Mindenütt panaszkok és jajjok, hogy nem lehet megélni, hogy a közönség nem kívánja már a cigánymuzsikát s ha hallgatja is itt ott, akkor is inkább csak kivülről. A közönség is lamentál, hogy nincs jó muzsika. Kinek van igaza? Mindkettőnek talán! Ki tudja? Az okok ismerősek. Több eredőnek összetétele ez. Malomkattell históriák, tőzsde ügyek, borkrach, „B” listák stb. aprólékos közismert dolgok. Pedig az emberek épen úgy szeretik még a Hegyalján a borocskát, mint egykoron, a hangulat is meg volna hozzá. Higyjétek el fiúk, hogy az aranyifjuság még most is *szimpatiroz* veletek, de ezzel aztán slussz is! Merthogy a cimbalmot és a nagybőgőt ritkábban segítjük felvontatni ijelenkint kis keresztlányaink ablaka alá, az is bizonyos, de ennek oka nem a szimpátia hiánya! Abban is igazatok van, hogy a cigányt nemcsak lakodalomban, bálban kell szeretni és ölelgetni, mert nekik időközben is élni kell. Ez bizony igaz, mert a koplaló művészek és művésznők között még nem igen sikerült cigányt felfedezni, pedig megbízható statisztikát vezetek róluk.

De kitarítás gyerekek! A mentő akció már megindult. Vannak városok már, ahol hetenként kétszer térzenét adnak a zenészek és így módjukban van a főtéren levő kereskedőknek zenésző mellett várni tovább a vásárló közönséget. Nálunk is szó van már valami zenepártoló bizottság megalakulásáról. De miért is ne lehetne? Hiszen van már színészetet pártoló bizottság is. Így egymást majd csak megpártoljuk. Az sincs kizárva, hogy *sorkosztra* kerül a dolog. Nagyon érdekes lesz, ha minden második házban zenés ebéd lesz, legfeljebb a nagybőgőst szívesen látó házigazdának lesz pechje.

... De fordítsunk egy lapot! És lássátok be ti is, hogy e nemes harc becsületes megvívásához nektek is segédkeztet kell nyújtani, mert bajok vannak ám nálatok is. Minden nap újabb banda, jönnek-mennek az új alakulatok s előlegek pusztulnak a nyomában. Ugy látszik hasztalan volt József főherceg öfenségének min-

den egykori törekvése, mert a vándortási kedvet csak nem tudta kiölni belőletek. Hogy elcsenevészedtetek, az is bizonyos, hiszen Ujhely és Zemplén vármegye egykor az egész országnak termelt cigányt és ma csak lappangó, szunnyadó tehetségek vannak. Hasztalan keressük a Mányi Lajosok, Illés Károlyok, Dandások, Lukács Károlyok utódait, Rudiról nem is beszélve. Hol vannak a bandák, amelyeket 2 sipos, 2 kis bőgős, 2 cimbalmos egészített ki 16 taguvá. Avagy hol vannak a Dankó Pisták, Pintér Ferkók, Magyar testvérek, Bunkó Ferik, Munci Lajosok utódai és letéteményesei? Valahol baj van, úgy látom, nézetek csak széjjel a portáton, hiszen régen nem volt fejedelmi udvar, amelynek meg ne lett volna az állandó udvari cigánya, ahonnan fejedelmi ajándékokkal és kitüntetésekkel meg- rakodva jöttek vissza a cigány-sorra.

És hol van a snájdígság, fiúk? Degenerálódtatok, úgy látom. Ki lehetne ma köztetek urilány szoktató? Hiszen nem is olyan régen még minden ezüsttűkrös kávéháznak és fürdővendéglő terraszoknak meg volt a stamm vendége, egy titokzatos nő, akinek a kedvéért, no meg a szép selyemzsebkendőjéért játszott áhitattal a primás. Vagy ugyan melyitek tudna ma Rigó Jancsi helyett egy Chimay hercegnőt elszédíteni? Alljcn előre, hadd lássuk? Bizony nem terem ma nóta sem bennetek; a Múzsá elfelejtett homlokon csókolni mindannyiatokat...

Valahol baj van. Meg kell keresni. Az apró kis szörványokat egy nagy egészé kell összehozni, tömöríteni; egy kis megértést is meg lehet kísérelni, bármily nehezen veszi is be a naturátok. Aztán leépíteni az igényeket, mert elmúlt az az idő, amikor még az osztozkodásnál a részt hajnalban úgy szemre csomóztátok, mert megszámlálni lusták voltatok. Ezek mint emlékek nagyon szépek, de hát az idők változnak, hiszen a frank is esik!

Egy kis törekvés és akarás az egyik oldalon, egy parányi jóindulat a másikon meg fogja majd hozni azt az eredményt, hogy ezt a néhány átmeneti esztendőti is egész rendszeren és szabályszerűen megusszátok. — Bevágás! b—j.

A budapesti ujonnan berendezett

„BRISTOL“

SZÁLLODA
megnyit
BUDAPEST

VI., Mária Valéria-u. 4. sz.

400 teljesen modern szoba, új butorokkal, ágyneműkkel stb. felszerelve, minden szobában telefon, hideg és meleg víz, központi fűtés, általában a legkényesebb igényeket is kielégítő berendezéssel, figyelmes kiszolgáló személyzettel a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Étterem, kávéház és polgári étterem a házban.

Estéknént elsőrangú cigányzene. Szállodánk központi fekvésénél fogva minden pályaudvarról percek alatt könnyen elérhető.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál és szobaelőjegyzéseket, levélbeli megkeresésre is azonnal eszközöl a Szálló Igazgatósága.

Kerékpár, komplett felszereléssel, világhírű gyártmány K 1,800.000 Gummik, alkatrészek gyári árrban
Nagy József Budapest, Andrassy-ut 34.

MICHELIN PNEU

gyári lerakat motor és kerékpár, autófelszerelések legversenyképesebben
Nagy József, Budapest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 21-97

— **Uj Idők.** Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának legújabb számában két érdekes regény folytatását közli, az egyiket Csáthó Kálmán írta, a másikat Stratz Rudolp. Elbeszéléseket és cikkeket közöl: Rákosi Jenőtől, Erdős Renétől, Pásztor Józseftől, Andre Birabeutól, képeket a Szépművészeti Muzeumból, a hét aktualitásáról és a legújabb divatról, gazdag rovatok egészítik ki ezt a füzetet (szépségápolás, gasztronómia, szövegnyelvés stb. stb.) Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 80.000 korona, félévre 160.000 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 16.

Az Első Sátoralijaujhelyi Hordógyárnál
ujjonnan készült komplett **hálószobák,**
székek és asztalok
gyári árrban kaphatók.

Ugyanott mindenféle nagyságu hordók, épület- és asztalos faanyagok előnyösen szerezhetőek be.

Háziasszonyok figyelmébe!

Befőtjtjei csak akkor lesznek tartósak és jók, ha a Pergament papirokat
Szabó Pálnál vásárolja!

Nyomatott a lap tulajdonos: Zemplén könyvnyomda és lapkiadó r. t. deitivel Sátoralijaujhely. Felelős kiadó: Szentgyörgyi Géza r. t. igazgató

Ujhelyben a főútvonalon jól bevezetett
fűszer, csemegeüzlet eladó,
vagy megfelelő tőkével
társ kerestetik hozzá.
Biztos megélhetést nyújt.
Cím a kiadóhivatalban.

STÖLZLE-FÉLE

ULTREFORM

a legideálisabb háztartási befőttes üveg.

Minőségben minden hasonló üvegnél jobb,
tehát árban a legolcsóbb!

A bevásárlásnál az **ULTREFORM** névre ügyeljen.

Kapható minden szakmabeli üzletben.

Kivánatra ingyen ismertető szakácskönyv.

Ma már mindenki tudja, hogy a

Szerencsi gyógyiszapfürdő

természetes gyógyvíze és gyógyiszapja egyedül orvosság a reuma, köszvény, ischiás és csúsz bántalmaknál.

Gyógyhatása gyors és meglepő.

Gyógyiszappakolás nőknek és férfiaknak: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 7 órától este 7 óráig. Szombaton ninosen üzem.

Mélyen leszállított árak!

Fürdővezetőség.

Olcsón megépítheti házat a
Bodrogkereszturi Hungária Kőbánya

fagyálló, könnyű fajsúlyu, jól faragható
építőkövéből.

100 q vegyes nagyságu építőkö . . . 350.000 K
100 q válogatott nagyságu építőkö . . . 400.000 K
100 q egészen nagy darabos építőkö 450.000 K
ab Bodrogkeresztur állomás. Az építőkö ára és fajsúly a távolabbi vasúti fuvardíjat is elbirja.

Nagyobb megrendeléseknél, építőmestereknek, tisztviselőknek árkedvezmény, kubikos munkásoknak hár fejében adja kirúgó minőségű követ a bánya vezetősége.

Iroda: Szerencs, Fürdőépület.